

Nr 127

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående lönegradsplaceringen för vissa polismanstjänster m. m. jämte i ämnet väckta motioner.

(5:e avd.)

I propositionen nr 155 har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över civilärenden för den 28 april 1961, föreslagit riksdagen att 1) godkänna den i statsrådsprotokollet redovisade överenskommelsen den 25 april 1961 angående lönegradsplaceringen för vissa polismanstjänster m. m.; 2) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga av förslagen betingade ändringar i personalförteckningen för Norrbottens statliga poliskår; 3) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga av förslagen betingade ändringar i med stöd av riksdagens beslut utfärdade avlöningsförfattningar; 4) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga i övrigt erforderliga åtgärder för förslagets genomförande ävensom meddela erforderliga övergångsbestämmelser; 5) bemyndiga Kungl. Maj:t att för budgetåret 1961/62 i enlighet med vad som i statsrådsprotokollet anförts medge överskridande av den i avlöningsstaten för Norrbottens statliga poliskår upptagna anslagsposten till avlöningar till icke-ordinarie personal; samt 6) till Täckning av beräknade merkostnader för löner m. m. å riksstaten för budgetåret 1961/62 under elfte huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 4 500 000 kronor.

I propositionen redovisas en den 25 april 1961 — under förbehåll för Kungl. Maj:ts och riksdagens godkännande — med TCO:s statstjänstemannasektion träffad överenskommelse om lönegradsplaceringen för vissa polismanstjänster m. m.

För nästkommande budgetår äskas ett särskilt anslag till täckning av beräknade merkostnader för löner m. m. för statsverket till följd av den sålunda träffade överenskommelsen.

Kungl. Maj:ts förslag avser dels lönegradsplacering, dels avlöningsförmåner i övrigt, på sätt framgår av s. 2—5 i statsrådsprotokollet.

I samband med propositionen har utskottet till behandling förehaft två i anledning av densamma väckta, likalydande motioner, den ena inom första kammaren av herr *Sundin* (I: 664) och den andra inom andra kammaren av herr *Elmwall m. fl.* (II: 795), i vilka motioner hemställts att riks-

dagen vid behandling av propositionen nr 155 måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla att vid kommande förhandlingar med polismännens organisationer i första hand måtte eftersträvas uppgörelse om ur rekryterings-synpunkt erforderlig lönegradsuppflyttning även av de lägre polismanna-tjänsterna.

I fråga om motiveringen till berörda yrkande får utskottet hänvisa till motionen II: 795.

I förevarande sammanhang har utskottet till behandling förehaft jämväl en vid riksdagens början inom andra kammaren av herr *Lundberg* väckt motion (II: 355), vari hemställts att riksdagen måtte medgiva Kungl. Maj:t rätt att tillerkänna i motionen berörda arbetstagare s. k. tjänstetidsbefordran efter enbart 72-månadersregeln.

I fråga om motiveringen till sistberörda yrkande får utskottet hänvisa till motionen.

Över motionen har utskottet i vederbörlig ordning inhämtat yttrande från *polisväsendets organisationsnämnd*, som anfört följande.

Enligt bestämmelserna i 2 § 1 mom. Kungl. kungörelsen den 22. 11. 1957 (nr 628) om tjänstetidsbefordran, vilken kungörelse utfärdats med stöd av riksdagens beslut, äger i kungörelsen avsedd tjänsteman erhålla tjänstetidsbefordran på de villkor, som angives i kungörelsen »eller som föreskrivas av Kungl. Maj:t för viss tjänsteman eller grupp av tjänstemän». Av sistnämnda (citerade) stadgande synes enligt organisationsnämndens mening framgå, att Kungl. Maj:t redan har den rätt som motionären hemställer att riksdagen måtte medgiva.

Med stöd av det åberopade stadgandet anhöll också sex polismän, däribland enligt vad organisationsnämnden trott sig förstå de fem i motionen avsedda, hos Kungl. Maj:t i april 1960 om att Kungl. Maj:t måtte föreskriva sådana villkor att de kunde erhålla tjänstetidsbefordran fr. o. m. den 1 juli 1960. Kungl. Maj:t fann genom beslut den 23. 9. 1960 ansökningen icke föranleda någon annan åtgärd än att Kungl. Maj:t medgav, att vid tjänstetidsbefordran för en av de sex polismännen (*Larsson*) såsom förste polis-konstapel i lönegrad Ae 12 skulle krävas endast att den i 3 § 1 mom. första stycket a) kungörelsen om tjänstetidsbefordran angivna förutsättningen vore uppfylld (72-månadersregeln).

En av ledamöterna i organisationsnämnden har på anförda skäl reserverat sig mot nämndens utformning av utlåtandet.

Utskottet. I förevarande proposition redovisas en förhandlingsöverenskommelse som — under förbehåll för Kungl. Maj:ts och riksdagens godkännande — träffats angående lönegradsplaceringen för vissa polismans-tjänster m. m. Förslaget avser dels lönegradsplacering, dels avlöningsför-måner i övrigt; i det förra hänseendet medför förslaget uppflyttning i löne-grad av drygt 9 000 av rikets ca 10 600 polismanstjänster. Den totala kost-nadsökningen har uppskattats till ca 18 miljoner kronor för år, varav

ca 6 miljoner kronor faller på statsverket. För nästa budgetår äskas i propositionen ett anslag under elfte huvudtiteln av 4,5 miljoner kronor till täckning av beräknade merkostnader för löner m. m.

Utskottet har vid sin granskning av Kungl. Maj:ts förevarande förslag kunnat konstatera, att den till grund för detsamma liggande uppgörelsen innefattar genomgripande förbättringar i polispersonalens avlöningsförhållanden. Jämte själva lönegradsplaceringarna har utskottet härvid uppmärksammat olika förekommande slag av arvoden och ersättningar vid sidan av lönen. Då utskottet stannat vid att biträda den träffade förhandlingsuppgörelsen förutsätter utskottet, att uppgörelsen skall kunna bidra till en förbättring av rekryteringsförhållandena inom polisväsendet.

I de likalydande motionerna I: 664 och II: 795 yrkas att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att vid kommande förhandlingar med polismännens organisationer i första hand måtte eftersträvas uppgörelse om ur rekryteringssynpunkt erforderlig lönegradsuppflyttning även av de lägre polismanstjänsterna. Då utskottet inte anser motiverat att ett uttalande från riksdagens sida görs av ifrågavarande innebörd får utskottet avstyrka berörda motionsyrkande.

Utskottet tillstyrker vad i statsrådsprotokollet förordats i fråga om förslagets genomförande m. m.

Slutligen vill utskottet i detta sammanhang uttala sig angående den vid riksdagens början väckta motionen II: 355. I densamma yrkas att riksdagen måtte medgiva Kungl. Maj:t rätt att tillerkänna i motionen berörda arbetstagare s. k. tjänstetidsbefordran efter »enbart 72-månadersregeln». Av polisväsendets organisationsnämnds remissyttrande över motionen framgår, dels att Kungl. Maj:t redan har den rätt som i motionsyrkandet avses, dels att Kungl. Maj:t genom beslut den 23 september 1960 prövat en framställning i ämnet av de i motionen avsedda polismännen. Vid sådant förhållande synes motionsyrkandet inte böra vinna bifall.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet,

A. att riksdagen må

1) godkänna den i statsrådsprotokollet över civilärenden för den 28 april 1961 redovisade överenskommelsen den 25 april 1961 angående lönegradsplaceringen för vissa polismanstjänster m. m.;

2) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga av förslagen betingade ändringar i personalförteckningen för Norrbottens statliga poliskår;

3) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga av förslagen betingade ändringar i med stöd av riksdagens beslut utfärdade avlöningsförfattningar;

4) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga i övrigt erforder-

liga åtgärder för förslagens genomförande ävensom meddela erforderliga övergångsbestämmelser;

5) bemyndiga Kungl. Maj:t att för budgetåret 1961/62 i enlighet med vad som i statsrådsprotokollet anförts medge överskridande av den i avlöningsstaten för Norrbottens statliga poliskår upptagna anslagsposten till avlöningar till icke-ordinarie personal;

6) till *Täckning av beräknade merkostnader för löner m. m.* för budgetåret 1961/62 under elfte huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 4 500 000 kronor;

B. att motionerna I: 664 och II: 795 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;

C. att motionen II: 355 icke må av riksdagen bifallas.

Stockholm den 16 maj 1961

På statsutskottets vägnar:

ERNST V. STAXÄNG

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet har närvarit
från första kammaren: herrar Näsström, Einar Persson, Ivar Johansson, Birger Andersson, fröken Andersson, herrar Thun, Bergman, Holmqvist, Ragnar Bergh, Anders Johansson, Söderberg, Edström, Bengt Gustavsson, Lundström och Sundin; samt

från andra kammaren: herrar Staxäng, Gustafsson i Stockholm, Karlsson i Olofström, Svensson i Stenkyrka, Blidfors, Almgren, Andreasson, Eliasson i Sundborn, fröken Elmén, herrar Carbell, Blomkvist, Löfroth, Bohman, Berg och Nelander.

Reservation

av herrar *Sundin* och *Eliasson* i Sundborn, vilka ansett att det stycke i utskottets yttrande på s. 11, som börjar med »I de» och slutar med »berörda motionsyrkande», bort ha följande lydelse:

»I de likalydande motionerna I: 664 och II: 795 yrkas att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att vid kommande förhandlingar med polismännens organisationer i första hand måtte eftersträvas uppgörelse om ur rekryteringssynpunkt erforderlig lönegradsuppflyttning även av de lägre polismanstjänsterna. Då utskottet förutsätter att rekryteringssynpunkterna kommer att vederbörligen beaktas vid kommande förhandlingar, får utskottet avstyrka berörda motionsyrkande.»